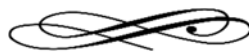

Отже, відкритість, легка доступність та різноманітність мережевих ресурсів дають змогу сьогодні дуже швидко поширювати на весь світ певні цінності, культурні та традиційні уподобання різних соціальних об'єднань; новітні інформаційні технології дають змогу залучити молоде покоління до активної громадської діяльності на благо всього людства, або, навпаки, спонукати молодих людей до руйнівних злочинних вчинків. Водночас, новітні інформаційні технології надають чисельні можливості молодій людині для самоосвіти і саморозвитку, як наслідок – можливість більш-менш самостійно формувати власні думки, міркування, світогляд; намагатися не ставати «зброєю в чужих руках», піддавшись маніпулятивним технологіям перекручування першоджерел; наполегливо виховувати в собі спроможність критичного мислення щодо корисного та шкідливого інтернет-контенту. На останок, згадаємо слова провідного соціолога сучасності Мануе Кастельса, який спеціалізується в області теорії інформаціонального (постінформаційного) суспільства: сучасні інформаційні технології можуть бути гарними чи поганими, залежно від їхнього використання, але вони є суттю продовження нас самих.

Список використаних джерел

1. Гридчин М. М. Проблемы влияния информационных технологий на молодёжь. *Власть*. 2007. № 9. URL: <file:///C:/Users/user/Downloads/problemu-vliyaniya-informatsionnyh-tehnologiy-na-molodezh.pdf>
2. Крапивина Л. А. Подростки в эпицентре информационной войны: старые технологии и новые методы. 2015. URL: <https://elar.urfu.ru/bitstream/10995/31075/1/journ-2015-prep-20.pdf>
3. Масі Н. І. Теоретичне осмислення поняття «комунікаційна культура молоді інформаційного суспільства» (за дисертаційним дослідженням). *Аркадія*: фахове видання ВАК України з мистецтвознавства та культурології. 2015. № 3(44).
4. Таджибаев Э. Э. Формирование информационной культуры молодежи в борьбе против киберэкстремизма. *Молодой ученый*. 2017. № 20(154). URL: <https://moluch.ru/archive/154/43506/>
5. Стефанчук У. Інформаційні технології та їхній вплив на формування громадської думки в Україні. *Українська національна ідея*. 2008. № 20.
6. Федорченко С. Н. Феномен информационной империи. *Локус: люди, общество, культуры, смыслы*. 2017. № 1.

Шовдра Мар'яна Володимирівна
 (наук. керівник – канд. пед. наук Яворська Т. М.)
 Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця

ОСВІТА В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Інформаційне суспільство є суспільством, де створення, поширення, використання інформації є ключовими процесами економічної, політичної і культурної діяльності. Основними рушійними силами розвитку інформаційного суспільства є цифрові інформаційні та комунікаційні технології, що привели до інформаційного вибуху і глибоко

змінюють всі аспекти соціальної організації, включно з економікою, охороною здоров'я, освітою. Інформатизація увійшла у кожен сферу життєдіяльності людини.

Основною метою освіти є формування спеціаліста-професіонала, творчої особистості, людини-громадянина, яка вміє мислити і діяти та буде готовою до викликів інформаційного суспільства.

Інформатизація освіти – це створення і використання інформаційних технологій для підвищення ефективності видів діяльності, що здійснюються в системі освіти.

Основним завданням інформатизації освіти є вплив на діяльність, що виконується у певний спосіб, з метою досягнення встановлених цілей з меншими витратами ресурсів (часу, матеріалів, фінансових ресурсів тощо).

Інформаційне суспільство надає освіті іншого значення, принципово змінює акценти технології навчання. Освіта в її соціальному розумінні є чинником формування і розвитку як окремих індивідів, так і суспільства загалом [1].

Сучасний рівень інформаційно-комунікаційних технологій значно розширив доступ освітньої та професійної інформації, що надається викладачам та студентам, дає змогу удосконалити управління навчальними закладами, підвищити їхню ефективність.

Серед основних напрямів використання інформаційно-комунікаційних технологій в освіті можна виділити такі:

- як інструмент пізнання навколишньої дійсності, самопізнання та розвитку особистості (соціальні мережі, прикладне програмне забезпечення тощо);
- як засіб підвищення якості навчально-виховного процесу (різноманітні інформаційні системи для керування освітньою діяльністю студентів та навчальних закладів взагалі, системи тестування, хмарні технології тощо);
- як об'єкт вивчення у межах інформативних дисциплін;
- забезпечення глобального освітнього інформаційного середовища.

Сучасні виклики потребують доповнення традиційного навчання дистанційним, що засноване на сучасних віртуальних комунікаціях з використанням інформаційних технологій. Розроблені та успішно використовуються різноманітні системи дистанційного навчання, серед яких: Google Classroom, Moodle, Edmodo, Мій клас, Classdojo. Наразі в світі є велика кількість людей, які здобули, здобувають освіту та підвищують свою кваліфікацію з використанням дистанційних технологій [2].

Специфіка сучасної системи освіти, очевидно, повинна проявлятися і в тому, що вона повинна бути здатна не тільки озброювати знаннями учнів, а й, внаслідок постійного і швидкого оновлення знань в нашу епоху, формувати потребу в безперервному самостійному опануванні їх, вміння і навички самоосвіти, самостійний і творчий підхід до знань протягом всього активного життя людини.

Багато експертів висловлюють думку про те, що теперішні учні мають передусім не вивчати дисципліни, а опановувати навички навчання як такого, щоб у подальшому мати змогу займатися самоосвітою, мати задатки креативного і критичного мислення [3].

Освіта повинна в підсумку стати таким соціальним інститутом, який був би здатний надавати людині різноманітні набори освітніх послуг, що дають змогу вчитися безперервно, забезпечувати широким масам людей можливість отримання додаткової освіти.

Розвиток інформаційного суспільства суттєво вплинув на ринок праці. Тепер перспективними професіями, є ті, що пов'язані з обробкою інформації різних видів, зокрема економічної, розробкою програмного забезпечення тощо. Отож, сьогодні потрібно акцентувати увагу на підготовці затребуваних ринком праці фахівців.

Інформаційний вибух, що охопив сучасний світ, призвів до того, що кількість знань, що генеруються, подвоюється кожні два – три роки, зростання кількості доступних даних ускладнює процес управління інформацією, що призводить до інформаційного перевантаження.

Інформаційне суспільство ставить перед системою вищої освіти нові завдання та нові вимоги. Ключовим є застосування інформаційних технологій та штучного інтелекту в освітній діяльності. Використання штучного інтелекту у вищій освіті вже довело свою корисність. Поширеним прикладом використання штучного інтелекту є чатботи, оснащення яких дає змогу їм мати людську здатність відповідати на питання про домашнє завдання, правила коледжу та багато іншого. Це дає змогу зменшити навантаження на людей, які зазвичай виконують ці обов'язки та використовувати людські ресурси для розв'язання більш складних питань.

Інші програми навчання в галузі освіти охоплюють оцінку якості навчального плану та змісту, полегшення навчання один на один з використанням інтелектуальних систем репетиторства. Технологія не ставить за мету замінити вчителів, а лише їх доповнювати.

Ще одним прикладом впровадження ІТ-технологій в освіту є ігрові технології, вони роблять важке навчальне завдання більш цікавим та інтерактивним. Такі ігри можуть відображати реальні проблеми та вимагати від учнів використання цінних навичок для їхнього вирішення. Світ віртуальних ігор надає унікальну можливість застосовувати нові знання та виконувати найважливіші завдання, виявляючи перешкоди, спостерігаючи різні перспективи та репетируючи різні реакції. Оскільки ці ігри призначені для негайного зворотного зв'язку, студенти мають власну мотивацію продовжувати грати в ігри та вдосконалювати свої навички. Нові технології та нові моделі навчання цікаві і можуть надати студентам немислимі раніше можливості, але їм потрібна постійна ІТ-підтримка [3].

Отже, сьогодні висуває до освіти нові вимоги. Бурхливий розвиток технологій, утвердження пріоритетів сталого розвитку суспільства зумовлюють зростання ролі освіти, потребу її радикальної модернізації. Використання нових інформаційних технологій дає змогу підвищити ефективність процесу навчання, сприяє здійсненню переходу до неперервної освіти та надає можливість широкого доступу до нових джерел різноманітної інформації.

В Україні є потреба в інноваційному розвитку освіти і науки з метою забезпечення умов для формування, самоствердження і самореалізації особистості впродовж життя.

Список використаних джерел

1. Освіта в інформаційному суспільстві: очікування і виклики. URL: https://er.chdtu.edu.ua/bitstream/ChSTU/869/1/znpgvzdia_2015_63_19.pdf (дата звернення: 23.03.2021).
2. Освіта в інформаційному суспільстві: сутність та специфіка реалізації. URL: https://skced2020.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/hneu-lystopad_-2020-echat.pdf#page=286 (дата звернення: 23.03.2021).
3. Використання цифрових технологій в системі освіти для забезпечення формування її нових якостей. URL: <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/15453178066009.pdf> (дата звернення: 23.03.2021).
4. Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки: Закон України від 09.01.2007 р. № 537-V. 2007. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/537-16#Text> (дата звернення: 23.03.2021).
5. Ретроспективний аналіз розвитку інформаційного суспільства. URL: <http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/3351> (дата звернення: 23.03.2021).
6. Нові виклики освіти в інформаційному суспільстві URL: <https://dspace.nau.edu.ua/bitstream/NAU/48697/1/%d0%a1%d0%be%d0%bf%d1%96%d0%bb%d0%ba%d0%be%20%d0%86.%d0%9c..pdf> (дата звернення: 23.03.2021).

